

HANKELEPINGU ÜLDTINGIMUSED

1. Üldosa

- 1.1. Hankelepingu üldtingimused (edaspidi nimetatud Üldtingimused) on riigihanke tulemusel sõlmitud raamlepingu lisa, hankelepingu lahutamatu osa ning pooltele täitmiseks kohustuslik.
- 1.2. Pooled võivad hankelepingu eritingimustes kokku leppida üldtingimustes käsitlemata või üldtingimusi täpsustavates küsimustes, kui vastav võimalus on raamlepingus ja selle lisades ette nähtud, samuti erisusi üldtingimustest. Selliste tingimuste puudumisel kohaldatakse üldtingimusi. Üldtingimustes ja eritingimustes sisalduvate sätete vastuolu korral, loetakse ülimuslikuks eritingimustes sätestatu.

2. Mõisted

- 2.1. Mõisted laienevad nii hankelepingule kui ka selle osaks olevatele dokumentidele.
  - 2.1.1. **Pooled** – tellija ja täitja ühise nimetusega.
  - 2.1.2. **Üldtingimused** – käesolevad hankelepingu üldtingimused. Kui üldtingimustes ei ole fikseeritud teisiti, tähendavad üldtingimustes viidatud punktid vastavaid üldtingimuste punkte.
  - 2.1.3. **Leping** – hankelepingu eri- ja üldtingimused koos lisadega või raamlepingus toodud juhtudel tellija pakkumuse esitamise ettepanek koos pakkumuse ja üldtingimustega. Üldtingimuste kontekstis lühendatud terminiga leping.
  - 2.1.4. **Riigihanke alusdokumendid** – riigihangete seaduse kohaselt tellija poolt läbiviidava hankemenetlusega seondud dokumentatsioon. Riigihanke alusdokumendid moodustavad lepingu lahutamatu osa.
  - 2.1.5. **Asi** – võib koosneda eraldi või koosolevalt alljärgnevast:
    - 2.1.5.1. tarkvarast, mis tähendab põhiliselt arvutiprogramme, telekommunikatsioone, andmebaasi-, rakendus- ja muud tarkvara objektikoodis, lähtekoodis või nende mistahes muid vorme või adaptatsioone koos sellega seonduva dokumentatsiooniga.
    - 2.1.5.2. seadmetest, mis tähendavad hanke alusdokumentides kirjeldatud asju, hõlmates nendega otseselt seotud tarkvara, mis on vajalik asja funktsioneerimiseks ning nende kohta koostatud kirjalikke või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koostatud dokumente.
    - 2.1.5.3. telekommunikatsioonidest, mis tähendavad sisemise ja välise telekommunikatsiooni seadmeid, tarkvara ja teenuseid ning vajalikke vahendeid, teenuseid ja protseduure.
    - 2.1.5.4. tarkvara, seadmete või telekommunikatsioonide paigaldamiseks või seadistamiseks tehtavatest töödest.
    - 2.1.5.5. asjade detailne sisu on kokku lepitud hanke eseme tehnilises kirjelduses, tellija pakkumuse esitamise ettepanekus jm lepingu oluliseks osaks ja lisaks olevates dokumentides.
  - 2.1.6. **Kasutusrent** – asjade rentimine koos tarkvara litsentsidega rendiperioodiks. Asjade omandamise kohustust rendiperioodi lõpus ei teki.

- 2.1.7. **Rendiperiood** – rendiperioodi arvestatakse kalendrikuudes.
- 2.1.8. **Asukoht** – asukoht tähendab tellija asukohta või muud kokkulepitud kohta, välja arvatud täitja asukoht, kuhu asi tarnitakse või installeeritakse või teenuseid osutatakse.
- 2.1.9. **Puudus ja/või viga** – puuduse või veaga on tegemist juhul, kui asi ei vasta lepingus ja selle lisades sätestatud tingimustele, sh tehniliste parameetrite, kvaliteedi, kasutusviisi, ühilduvuse, koostalitlusvõime, funktsionaalsuste ja muude näitajate osas. Puudusega on asi ka juhul, kui asja otstarbekohane kasutamine on häiritud, takistatud ja/või katkeb või kui see annab ebaõigeid tulemusi.
- 2.1.10. **Tõrge** - tõrkeks loetakse asja töövõime osaline või täielik kadu või kõrvalekalle selle tavapärasest talitlusest või funktsionaalsusest olenemata töövõime kao kestusest.
- 2.1.11. **Tehingu alusdokument** – raamleping koos pakkumuse esitamise ettepanekuga (minikonkurss ilma kirjaliku hankelingu sõlmimiseta) või raamleping ja pakkumuse esitamise ettepanek ning hankeleping (kirjaliku hankelingu sõlmimisel).
- 2.1.12. **Tööpäev** – tööpäevana käsitletakse kalendripäeva, mis ei ole kas laupäev, pühapäev või rahvuspüha või riigipüha pühade ja tähtpäevade seaduse tähenduses.
- 2.1.13. **Varade halduse keskkond** – täitja keskkond (CRM või sellega samaväärne), millele peab vähemalt kahele tellija volitatud isikule olema juurdepääs esimese kasutusrendi hankelingu sõlmimisest. Keskkonnas peavad andmed olema kajastatud hiljemalt 10 tööpäeva jooksul akti allkirjastamisest. Keskkonnast peab olema võimalik saada vähemalt järgmisi andmeid
  - 2.1.13.1. millal on asi tellijale üle antud;
  - 2.1.13.2. millal on asjad tagastatud;
  - 2.1.13.3. millised asjad on tagastamata ning millal on nende asjade rendiperioodi lõpp;
  - 2.1.13.4. asja seerianumber (sama mis lepingus), nimetus, kuupäev, kuhu tarniti, akti nr ja kuupäev (millega anti üle), viide lepingule või raamlepingule (kirjaliku hankelingu sõlmimiseta).

3. Hind ja maksmine

- 3.1. Lepingu hind peab sisaldama kõiki tasukomponente, mis on vajalikud lepingu nõuetekohaseks täitmiseks, sh asjade ostuhind ja/või kasutusrendi maksed, tasu asjade transpordi eest, garantii, autori-, litsentsi- või muud sarnased tasud olenemata tasu nõudjast ning kõik lepingu täitmisega seotud maksud, välja arvatud käibemaks.
- 3.2. Lepingu hinna tasumine tellija poolt toimub üksnes täitja poolt nõuetekohaselt esitatud arve(te) alusel. Ettemaksete tasumist tellija poolt ei toimu.
- 3.3. Lepingu hind väljendatakse eurodes.
- 3.4. Täitja esitab tellijale arve(d) masinloetaval kujul e-arvena. Arve(d) esitatakse pärast vastuvõtuakti allkirjastamist tellija poolt. Asjade kasutusrendi eest esitab täitja tellijale arved rendiperioodi eest vastavalt minikonkursi tingimustele, võrdsetes osades jaotatuna täis kalendrikuudeks, üks kord

- kalendrikuus või üks kord kalendriaasta kvartalis. Kui arve esitatakse kvartali (I kvartal jaanuar- märts, II kvartal aprill-juuni jne) eest, võib täitja esitada arve varasemalt kvartali esimesel kuul (nt kui arve esitatakse I kvartali eest, siis võib arve esitada jaanuaris).
- 3.5. Tellijal on õigus nõuda, et täitja esitaks eraldiseisvad e-arved asjade soetuse või kasutusrendi kohta ning erinevate tarneaadresside lõikes.
- 3.6. Tellija tasub lepingu hinna täitja esitatud arve(te) alusel.
- 3.7. E-arve peab sisaldama vähemalt alljärgnevat andmeid:
- 3.7.1. info e-arve esitaja kohta;
  - 3.7.2. info maksja kohta;
  - 3.7.3. kirjaliku hankelingu sõlmimisel hankelingu number;
  - 3.7.4. info perioodi osas, mille eest arve esitati;
  - 3.7.5. raamlepingu number;
  - 3.7.6. raamlepingu aluseks oleva riigihanke viitenumber, lepingu osa viitenumber¹ ja minikonkursi viitenumber (kui on läbiviidud riigihangete registris);
  - 3.7.7. välisvahendite alusel asjade soetusel ka viide vastavale projektile. Tellija kohustub märkima vajaliku viite tehingu alusdokumendis.
  - 3.7.8. käibemaksukohustuslase number;
  - 3.7.9. summa käibemaksuta;
  - 3.7.10. käibemaks;
  - 3.7.11. kogusumma.
- 3.8. Arve maksetähtaeg ei tohi olla lühem kui 30 kalendripäeva, v.a kui välisvahendite kaasamise tõttu on ettenähtud teistsugune maksetähtaeg. Erisused maksetähtaja osas sätestatakse hankelingu eritingimustes või lepitakse kokku vahemaksetena täiendavas maksegraafikus, mis kinnitatakse lepingu lisana.
- 3.9. Tellija poolt makstud mistahes summa, mis ületab täitjale lepingus ettenähtu, maksab täitja tellijale tagasi 30 kalendripäeva jooksul pärast vastava teate saamist.
- 3.10. Lepingu hinna tasumisega viivitamisel on täitjal õigus nõuda tellijalt viivist iga maksmisega viivitatud kalendripäeva eest 0,15 (null koma viisteist) % maksmata summast kalendripäevas.

4. Informatsioon ja aruanded

- 4.1. Täitja kinnitab, et on kõikide lepingu tingimustega tutvunud.
- 4.2. Niipea kui võimalik, varustab tellija täitjat tema käsutuses oleva informatsiooni ja dokumentatsiooniga, mis võib olla lepingu täitmiseks oluline.
- 4.3. Tellija abistab täitjat nii palju kui võimalik lepingusse puutuva informatsiooni saamisel, mida täitja mõistlikkuse piirides lepingu täitmiseks vajab.

---

¹ Kui riigiraamatupidamiskohustuslase üksuse raamatupidamisarvestus toimub riigi ühtses majandusarvestuse tarkvaras SAP, tagab volitatud isik riigihangete rahalise täitmise jälgimiseks riigihanke lepingu osa viitenumbri, selle puudumise korral riigihanke viitenumbri märkimise ostudokumentidele.

- 4.4. Täitja annab tellijale viimase nõudmisel igal ajal lepingu täitmist (sealhulgas asju, projekti kulgemist ja teenuseid) puudutavat informatsiooni.

5. Asjade üleandmise tingimused

Juhul, kui minikonkursi tingimustes ei ole toodud teistsuguseid nõuded kohaldub asja üleandmisele järgnev:

- 5.1. Pakkumuse esitamise ettepanekus, hankelepingu eritingimustes või tellimuses märgib tellija asjade nimekirja, tarneaaja, tarneaadressi koos üleandmiseks määratud kohaga (korruse täpsusega) Eestis ning tellija kontaktisiku tarne vastuvõtmiseks.
- 5.2. Asjade üleandmise kohustuse täitmisel järgib täitja tellija poolt pakkumuse esitamise ettepanekus, hankelepingu eritingimustes või tellimuses sätestatud. Asja üleandmise kohustuse täitmise, sh asjade transpordi eest tellija täiendavat tasu ei maksa, v.a. punktis 5.4 sätestatud juhul.
- 5.3. Eeldatakse, et kõigi asjade, tarkvara, lisaseadmete ning komponentide üleandmine toimub samaaegselt, v.a. juhul kui tellija on tellija on kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis andnud nõusoleku nende tarnimiseks osade kaupa.
- 5.4. Asja ekspordi ja EL- sisese käibe puhul (nt edastamisel välisesindustesse) märgitakse lepingusse tarneaadress ning saatetoimingud ja -kulud lepatakse eraldi kokku hankelepingu eritingimustes.
- 5.5. Samale tarneaadressile, aga erinevatele tarnekontaktidele (nt erinevatele asutustele) peab asjad tarnima eraldi alustena ning iga alus tuleb üle anda konkreetse tellija tarnekontaktile.
- 5.6. Tellija nõudmisel enne asjade kohaletoomist edastatakse tellijale andmed iga üleantava asja (v.a. selle juurde kuuluvad tarkvara ja lisaseadmed) kohta elektrooniliselt *csv (comma separated values)* formaadis grupeerituna tarne asukohtade järgi. Edastatavad andmed on:
  - 5.6.1. seerianumber;
  - 5.6.2. LAN võrgukaardi MAC aadress (ainult sülearvuti kohta);
  - 5.6.3. HardwareID (sülearvuti).
- 5.7. Sülearvutitele ja tahvelarvutitele ning pordikordistitele tuleb tellija soovil paigaldada tellija antud kleebis, välisvahenditest rahastatavate lepingute korral võib tellija nõuda, et täitja märgistaks asjad enne üleandmist ka muudele õigusaktides kehtestatud nõuetele vastavalt. Asjade peal täitja nime või logo esitlemine ei ole lubatud.
- 5.8. Kui pakkumuse esitamise ettepanekus, hankelepingu eritingimustes või tellimuses ei ole tellija poolt tarneaega kindlaks määratud, loetakse asjade tarneajaks 14 nädalat.
- 5.9. Kirjaliku lepingu sõlmimise korral arvestatakse tarneaega alates tellija poolt allkirjastatud lepingu kättesaamise päevale järgnevast tööpäevast, muul juhul tellija teavituse päevale järgnevast tööpäevast pakkuja pakkumuse edukuse kohta. Pooled lepivad kokku, et täitja on tellija poolt allkirjastatud lepingu kätte saanud täitja kontaktisiku e-posti aadressile edastamisele järgneval päeval. Täitja informeerib eelnevalt tellijat asja tarnimise täpsest ajast.
- 5.10. Asja üleandmisel allkirjastab täitja üleandmise akti, milles peavad olema välja toodud vähemalt järgnevad asja üleandmist iseloomustavad andmed:
  - 5.10.1. raamlepingu number;
  - 5.10.2. minikonkursi viitenumber;

- 5.10.3. hankelepingu number (kui sõlmiti hankeleping) või tellimuse kuupäev (kui hankelepingut ei sõlmitud);
  - 5.10.4. tarnitud asjade (ja kui on, osutatud teenuste) detailiseeritud nimekiri (sh tootekood kui on, nimetus/kirjeldus, kogus, maksumus käibemaksuta, esinenud puudused, kui on);
  - 5.10.5. asjade seerianumbrid grupeerituna asjade, üleandmise kuupäeva ja tarneaadresside kaupa;
  - 5.10.6. juhul kui tehingu alusdokumendis on märgitud, siis asutuse nimetus(ed), kuhu iga asi tarnitakse;
  - 5.10.7. asja vastuvõtja ja/või kättesaamist kinnitanud isiku ees- ja perekonnanimi ning asja vastu võtnud kontaktisiku ees- ja perekonnanimi iga tarneaadressi kohta;
  - 5.10.8. info asjade garantii kohta;
  - 5.10.9. rendiperioodi korral selle algus ja lõpp ning rendi igakuiste osamaksete suurus (võrdsetes perioodimaksetes).
- 5.11. Asja üleandmise-vastuvõtmise akti näidis on alla laetav riigihangete registrist (Hanke alusandmed - Dokumendid -Lisa 6 Akt.
- 5.12. Tellija kontrollib asjade vastavust lepingutingimustele ning allkirjastab vastuvõtuakti hiljemalt 15 kalendripäeva jooksul või kui vastuvõetavaid asju on suur hulk (200+ asja), hiljemalt 30 kalendripäeva jooksul arvates asja üleandmisest või esitab täitjale kirjaliku motiveeritud avalduse vastuvõtmisest keeldumise kohta. Ebakvaliteetse või puudusega asja vastuvõtmisest keeldumisel, on tellijal õigus keelduda asja eest tasumisest kuni täitja poolt puuduste kõrvaldamiseni. Puuduste kõrvaldamise kulud kannab täitja.
- 5.13. Lepingutingimustele mittevastava asja vastuvõtmine tellija poolt ei piira ega välista tellija õigust alandada hinda või kasutada muid seaduse või lepinguga ettenähtud õiguskaitsevahendeid. Samuti ei piira asja vastuvõtmine tellija õigust kasutada seaduse või lepinguga ettenähtud õiguskaitsevahendeid olukorras, kus asja mittevastavus või selle esinev puudus selgub hilisemalt.
- 5.14. Mistahes asjade ja teenuste osa valmimisel/tarnimisel võib tellija anda välja vastuvõtuakti vastava osa kohta. Selline vastuvõtmine ei mõjuta tellija kohustust täita kõiki lepingus ettenähtud kohustusi.
- 5.15. Pooled peavad informeerima teist poolt viivitusest või viivituse sattumise ohust ja põhjustest esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem, kui 3 päeva jooksul asjaolust teadasaamisest.

6. Korduskasutus ja ringlussevõtt

- 6.1. Täitja pakub korduskasutuse ja ringlussevõtu teenust seadmetele, mis on kasutuselt kõrvaldatud. Esemete korduskasutamiseks ettevalmistamine ning ringlussevõtu- ja kõrvaldamistoimingud vastavad kehtivatele õigusaktidele, sh jäätmeseadusele ja selle alusel antud õigusaktidele.
- 6.2. Täitja peab tellija soovil eraldi tasu maksmata hiljemalt 14 kalendripäeva jooksul asjade tarnimisest tarnimise asukohast ära viima ja utiliseerima tekkinud pakkematerjali ja tarkvara andmekandjad.

7. Asja kvaliteet ja vastavus lepingu tingimustele

- 7.1. Üleantava asja omadused ja kvaliteet peab olema vastavuses tellija poolt nõutud tingimustega ning tootja poolt kehtestatud tehniliste- ja kvaliteedinõuetega.

- 7.2. Asja vastavus punktis 7.1. kehtestatud tingimustele tõendatakse kvaliteedisertifikaadiga või mõne teise dokumendiga (sh litsentsikoodi), mis antakse üle tellijale koos asjaga.
- 7.3. Lepingus käsitlevad pooled mõisteid "asja mittekvaliteetsus" ja "asja mittevastavus lepingule" järgmises tähenduses:
- 7.3.1. **asja mittekvaliteetsus** – asi ei vasta kvaliteedisertifikaadile, tootja poolt kirjeldatud omadustele või mõnele muule poolte vahel kokku lepitud asja kvaliteeti tõendavale dokumendile.
- 7.3.2. **asja mittevastavus lepingule** – asi ei vasta lepingutingimustele, kui see ei vasta tellija nõutud tingimustele ja omadustele, sh tehniliste parameetrite, kasutusviisi, ühilduvuse, koostalitlusvõime, funktsionaalsuse ja muude näitajate osas, samuti kui asi on toodetud viisil, milles pooled kokku ei leppinud või ei sobi otstarbeks, milleks tellija seda vajab või milleks selliste omadustega asja tavapäraselt kasutatakse.
- 7.4. Juhul, kui tellija avastab asja mittevastavuse lepingule või mittekvaliteetsuse, teavitab tellija täitjat mittevastavuse või mittekvaliteetsuse ilmnemisest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem, kui 10 tööpäeva jooksul mittevastavuse või mittekvaliteetsuse tuvastamisest.
- 7.5. Tuvastatud mittevastavuse või mittekvaliteetsuse fikseerib tellija kahepoolses aktis, milles märgitakse kõik asjal ilmnevad puudused. Enne akti koostamist teavitab tellija täitjale võimalusest tulla tuvastatud asjaolude kirjaliku fikseerimise juurde, v.a juhul kui puudus on kergesti tuvastatav või kui punkti 7.4 teavituse järgselt on täitja tellija juba aktsepteerinud puuduse olemasolu.
- 7.6. Kui täitja tellija ettepanekule viibida kahepoolse akti koostamise juures tellija poolt teavitatud ajal, 3 tööpäeva jooksul ei reageeri või jätab koostamise juurde ilmunuta, on tellijal õigus:
- 7.6.1. koostada ühepoolne akt, mis on tellija poolt nõuete esitamise aluseks;
- 7.6.2. kaasata akti koostamise juures erapooletut eksperti. Ekspertiisikulude kandmise kohustus lasub täitjal.
- 7.7. Kui asi ei vasta lepingutingimustele, s.o on mittekvaliteetne või muul viisil lepingutingimustele mittevastav võib tellija nõuda täitjalt:
- 7.7.1. asja parandamist mõistliku tähtaja jooksul ning täitja kulul;
- 7.7.2. asja asendamist mõistliku tähtaja jooksul ning täitja kulul;
- 7.7.3. asja parandamise või asendamisega seotud kulude hüvitamist, kui täitja ei ole sellele eelnevalt tellija poolt määratud tähtaja jooksul asja parandanud ega asendanud.
- 7.7.4. asja hinna või kasutusrenditasu alandamist.
- 7.8. Täitja poolt ettenähtud kohustuste täitmisega viivitamisel rakendatakse lepingu punkti 12 sätteid.
- 7.9. Tellijal on õigus lisaks punktis 7.7 toodule asja mittekvaliteetsuse või lepingu tingimustele mittevastavuse ilmnemisel rakendada leppetrahvi 30 (kolmkümmend) % lepingutingimustele mittevastava(te) asja(de) hinnast iga tuvastatud rikkumise kohta. Leppetrahvi nõudmine ei välista tellija õigust nõuda täitjalt kahjude hüvitamist leppetrahvi ületavas osas, sh ulatuses, milles välisrahastuse andja nõuab projekti toetuse tagasi.
- 7.10. Tellija poolt punktides 7.7 – 7.9. ettenähtud nõuete esitamine ei võta temalt õigust leping ühepoolset ennetähtaegselt lõpetada.

8. Kindlustus (ainult renditavad asjad)

- 8.1. Kõik asjad peavad olema kindlustatud vähemalt tulekahju (tuli, pikselööök, plahvatus, söestumine, suits, tahm), loodusõnnetuse (torm, üleujutus, vihm, rahe), veeavarii, vandalismi, röövimise, murdvarguse, lühise, üle- ja alapinge, induktsooni, elektrilistest ja mehaanilistest riketest tulenevate kahjude vastu. Tellija võib pakkumuse esitamise ettepanekus sätestada laiema kindlustuskaitse, mis märgitakse kirjaliku hankelepingu sõlmimisel hankelepingu eritingimustesse.
- 8.2. Kindlustus peab kehtima kogu Euroopa Liidu territooriumil.
- 8.3. Kindlustuslepingu omavastutus jääb täitja kanda.
- 8.4. Täitja kohustub tagama kindlustuslepingute ja punktile 8.1. vastava katkematu kindlustuskaitse olemasolu ning kindlustuslepingu nõuetekohase täitmise kuni rendiperioodi lõpuni. Täitja esitab tellija nõudmisel 5 kalendripäeva jooksul sõlmitud kindlustuslepingu ja väljastatud kindlustuspoliisi.
- 8.5. Täitja kannab punktis 8.1 märgitud kindlustuslepingu sõlmimise ja täitmisega seotud kõik kulud.

9. Kasutusrent ja asjade tagastamine

- 9.1. Kasutusrendi periood algab asjade vastuvõtuakti allkirjastamisele järgnevast kalendrikuust (nt kui seadme vastuvõtmine toimub 13. oktoobril, algab rendiperiood 1. novembrist) ja kestab minikonkursis ettenähtud tähtajani.
- 9.2. Rendimakseid tasutakse võrdsetes osades vastavalt minikonkursi tingimustele, kas üks kord kuus või üks kord kalendriaasta kvartalis rendiperioodi eest.
- 9.3. Rendiperioodi lõppedes tellijal asjade omandamise kohustust ei teki ja kõik asjad tagastatakse täitjale hankelepingus kindlaks määratud perioodi jooksul. Asjade tagastamine (üleandmine ja vastuvõtmine) toimub tellija poolt määratud ajal ja kohas Eestis. Täitjale selle eest eraldi tasu ei maksta.
- 9.4. Täitja on kohustatud hiljemalt 90 kalendripäeva enne renditud asjade lepingu lõpptähtaega saatma tellijale teavituse lepingu peatse lõppemise kohta, milles on välja toodud **hankelepingu nr ja hankelepingu lõpptähtaeg**.
- 9.5. Iga asja (v.a lepingus sätestatud mittetagastatavad andmekandjad kui selliseid on) tagastamine toimub rendiperioodi lõppemise järgselt 60 kalendripäeva jooksul või pooltevahelisel kokkuleppel muul ajal (tagastamisperiood).
- 9.6. Tellija teavitab täitjale tagastatavate asjade koosseisu (seerianumbrid ja muu vajaliku teabe vara kohta) ja asukoha, mille järgselt korraldab täitja asjade valduse ülevõtmise tellija kindlaks määratud asukohtadest. Valduse saamise järgselt veendub täitja tagastatud asjade kompleksuses, seisukorras ja mistahes võimalikes puudustes 15 kalendripäeva jooksul või kui tagastatavaid asju on suur hulk (200+ asja), hiljemalt 30 kalendripäeva jooksul arvates valduse saamisest ning esitab tellijale eelnimetatud tähtaja sees eeltäidetud üleandmise-vastuvõtmise akti allkirjastamiseks. Juhul, kui täitja tuvastab asjadel ka puuduseid, peavad eeltäidetud üleandmise-vastuvõtmise aktis sisalduma ka fotod tuvastatud puudustest iga konkreetse seadme kohta.
- 9.7. Juhul, kui täitja ei esita tellijale allkirjastamiseks eeltäidetud üleandmise-vastuvõtmise akti punktis 9.6 sätestatud tähtaja jooksul loetakse, et kõik tellija poolt täitjale tagastatud asjad olid kompleksed ning

nendel ei esinenud mistahes puuduseid ning mistahes hilisemate pretensioonide esitamine tellijale enam võimalik ei ole.

- 9.8. Tellija kohustub kasutama talle rendile antud asju heaperemehelikult ja vastavalt nende sihtotstarbele. Tellija ei vastuta asja hariliku kulumise, halvenemise ja muutuse eest, mis kaasnevad asja lepingujärgse kasutamisega. Hariliku kasutamisega seotud kulumiseks, halvenemiseks ja muutuseks loetakse igal juhul, kuid mitte ainult pindmised kriimud, täkked, sõrmejäljed; kulumine ja läikealad korpusel ja/või klaviatuuril ja/või hiirel ja/või puuteplaadil ja selle nuppudel; klaviatuuri jäljed ja muud varjundid ekraanil, kui seadme ekraan on terve ning sellel puuduvad värvi- ning pikslikahjustused; kergem mustus ja tolm asja korpusel ja korpuse liitekohtades, ventilatsiooniavades, portides ning klaviatuuri liigendkohtades.
- 9.9. Täitja poolt asjade üleandmise-vastuvõtuakti märgitud mitte-loomulikust kulumisest tulenevad kahjustused kuuluvad hüvitamisele poolte kokkuleppe ning kahju tegeliku ulatuse alusel. Hüvitise maksimaalne määr on ilma kahjustuseta kasutatud asja turuväärtus, aga mitte rohkem kui 25% asja maksumusest.
- 9.10. Tellija peab võimaldama täitjal teostada tagastamisperioodil asjade tagastamisega seotud toiminguid.
- 9.11. Täitjal on õigus nõuda tellijalt asja (nii sülearvuti, tahvelarvuti kui ka selle juurde kuuluv lisaseade ja -komponent) tähtaegse tagastamata jätmise korral (viivitus) kasutusrendimakse tasumist proportsionaalselt viivituses olnud kalendripäevadega, kuid igakuiselt mitte rohkem kui ühe kuu kasutusrendimakse hind ja kogumina mitte rohkem kui 25% asja maksumusest.
- 9.12. Tellijal on õigus mitte tagastada ja taaskasutada asjade pakendamiseks kasutatud pakkematerjali ja tarkvara andmekandjaid.

10. Teated ja kirjavahetus

- 10.1. Tellija ja täitja vaheline kirjavahetus toimub elektroonilisel või posti teel ning selleks otstarbeks määratud poolte kontaktandmetel ja aadressidel.
- 10.2. Pooltevahelised lepinguga seotud teated peavad olema vähemalt kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, välja arvatud juhtudel, kui teated on informatsioonilise iseloomuga, mille edastamisel teisele poolele ei ole õiguslikke tagajärgi. Teade loetakse kättesaaduks, kui:
- 10.2.1. teade on üle antud allkirja vastu;
- 10.2.2. e-kirja saatmisest on möödunud 1 tööpäev.

11. Lepingu muutmine ja täiendamine

- 11.1. Lepingu muutmine toimub üksnes poolte kirjaliku kokkuleppe alusel RHS § 123 sätestatud silmas pidades. Muudatused jõustuvad pärast nende allkirjastamist mõlema poole poolt või poolte poolt määratud tähtajal. Kirjaliku vormi mittejärgimisel on muudatused tühi.
- 11.2. Hankija poolt kindlaksmääratud asjade tarnetähtaegade pikendamine on poolte kokkuleppel lubatud üksnes juhul, kui asjade või nende komponentide tarne oluline takistus või viibimine on tingitud täitjast sõltumatute asjaolude mõjul nagu näiteks pandeemia, sõda või muud siseriiklikud ja rahvusvahelised piirangud, mis raskendavad asjade või nende komponentide kättesaadavust täitja jaoks. Tarnetähtaja

pikendamine on võimalik takistuse kestuse aja võrra, kui ettevõtja sellisest takistusest tellijat kohe­sel­teavitab.

12. Poolte vastutus lepingu tingimuste rikkumisel

- 12.1. Pooled vastutavad lepinguga võetud kohustuste täitmata jätmise või mittekohase täitmise eest Eesti Vabariigi õigusaktides ning lepingus ettenähtud korras. Lepingus märgitud leppetrahvisummade maksimummäära arvestamisel võetakse aluseks Lepingu hind brutosummana (käibemaksuga).
- 12.2. Juhul, kui täitja ületab üldtingimuste punktis 17 toodud reageerimisaegu, on tellijal õigus igakordselt nõuda leppetrahvi iga ületatud tööpäeva eest 150 eurot, kuid kokku mitte rohkem kui 30% lepingu hinnast. Tellijal on õigus käesolevas punktis nimetatud leppetrahv kinni pidada täitjale tasumisele kuuluvatest summadest.
- 12.3. Oluliseks lepingurikkumiseks loetakse muuhulgas, kuid mitte ainult, järgmised juhud:
  - 12.3.1. täitja keeldub hankelepingu täitmisest või hilineb oma lepingujärgsete kohustuste täitmisega rohkem kui 30 kalendripäeva;
  - 12.3.2. täitja ei kõrvalda puudusi või viivitab nende kõrvaldamisega rohkem kui 30 kalendripäeva;
  - 12.3.3. täitja suhtes on algatatud pankrotimenetlus või välja kuulutatud maksejõuetus;
  - 12.3.4. täitjalt ei saa või talt võetakse ära lepingu täitmiseks vajalik luba või litsents;
  - 12.3.5. täitja ei täida garantiiperioodil lepingust tulenevaid kohustusi;
  - 12.3.6. täitja ei sõlmi lepingus ettenähtud tingimustele vastavat kindlustuslepingut;
  - 12.3.7. täitja annab oma lepingujärgsed kohustused üle kolmandatele isikutele;
  - 12.3.8. pool on rikkunud konfidentsiaalsusnõuet;
  - 12.3.9. pool on rikkunud avalikustamise keelu kohustust;
  - 12.3.10. tellija on viivituses lepingus kokku lepitud maksetähtajaga rohkem kui 30 kalendripäeva, v.a juhul kui seadus annab talle õiguse lepingujärgsete maksete peatamiseks või õiguse keelduda maksete tasumisest.
- 12.4. Poolel on õigus nõuda lepingu olulise rikkumise korral leppetrahvi 30% lepingu hinnast iga vastava juhtumi korral. Tellijal on õigus käesolevas punktis nimetatud leppetrahv kinni pidada täitjale tasumisele kuuluvatest summadest. Leppetrahvi nõude esitamine ei võta poolelt õigust nõuda tekitatud kahju, sh välisrahastuse alusel rahastatud projekti toetuse tagasimakse hüvitamist või kasutada muid seadusest tulenevaid õiguskaitsevahendeid.
- 12.5. Poolte rahaline koguvastutus on piiratud lepingu hinnaga, v. a juhul, kui pool rikkus kohustust tahtlikult või raske hooletuse tõttu.

13. Lepingujärgsete kohustuste peatamine

- 13.1. Tellija võib peatada täitjale lepingujärgselt makstavate summade maksmise kas osaliselt või täielikult, kui:
  - 13.1.1. täitja ei täida lepingut või ei tee seda nõuetekohaselt;
  - 13.1.2. vastuvõtmise, testimise või auditeerimise käigus avastatakse puudusi või muid täitjapoolseid kohustuste rikkumisi;

- 13.1.3. tellija lepingujärgsete kohustuste õigeaegset ja korrektset täitmist segab muu asjaolu, mille eest vastutab täitja.
- 13.2. Makseid võib tellija peatada üksnes rikkumise äralangemiseni.
- 13.3. Täitja võib peatada tellijale lepingujärgsete kohustuste täitmise kas osaliselt või täielikult, kui:
- 13.3.1. tellija ei täida lepingut;
- 13.3.2. tellija ei anna täitjale lepingu täitmiseks vajalikke juhiseid ja/või informatsiooni;
- 13.3.3. täitja lepingujärgsete kohustuste õigeaegset ja korrektset täitmist segab muu asjaolu, mille eest vastutab tellija.

14. Testid

- 14.1. Kui pooled on kirjalikult kokku leppinud, viiakse pärast asjade tarnimist, kokkupanekut ja/või installeerimist asjade nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks läbi testid.
- 14.2. Kui lepingus ei ole teste ette nähtud, võib tellija viia läbi testid, mida ta peab vajalikuks selleks, et kontrollida asjade vastavust neile esitatud nõuetele.
- 14.3. Täitja esitab tellijale kõik tema poolt läbiviidud testide tulemusena valminud dokumentide koopiad.
- 14.4. Kui asi või mistahes selle osa ei läbi teste, viiakse otsekohe pärast seda, kui täitja on teinud vajalikud korrektuurid testide edukaks läbiviimiseks, läbi kordustestid samadel tingimustel.
- 14.5. Kordustestide eest täitjale täiendavat tasu ei maksta.

15. Dokumentatsioon

- 15.1. Täitja varustab tellijat nõuetekohase dokumentatsiooniga, mis on vajalik, et tellija saaks asju ja teenuseid efektiivselt kasutada, hooldada, kohandada ja neile lisaseadmeid lisada.
- 15.2. Kogu asja juurde käiv nõuetekohane dokumentatsioon ja kasutusjuhendid tuleb tellijale anda asjade üleandmise hetkel paberkandjal ja/või elektroonselt.

16. Koolitus

- 16.1. Kui lepingu eritingimustes on kindlaks määratud, peab täitja koolitama tellija personali asjade kasutusviiside, -mugavuste, funktsionaalsuste ning hoolduse osas.
- 16.2. Koolituse toimumise täpne aeg, koht ja kestus kooskõlastatakse eelnevalt tellija kontaktisikuga.

17. Garantii

Juhul, kui minikonkursi tingimustes ei ole sätestatud teisiti kohaldub garantiile järgnev:

- 17.1. Asjadel, v.a tarkvara, selle litsensil või muudele õigustel peab olema tootjagarantii. Garantiikohustusega peavad olema hõlmatud ka kõik täitja poolt tarnitavad lisaseadmed ja –komponendid.
- 17.2. Samasuguste asjade garantiitingimused on ühesugused kogu garantii piirkonna ulatuses. Garantii piirkonnaks on vähemalt Euroopa Liit.
- 17.3. Garantiiiga seotud või hõlmatud töid (garantiitöid) teostatakse samadel tingimustel kogu garantii piirkonnas.

- 17.4. Garantii, garantiitööde või nende käigus asendatavate asjade või osutatavate teenuste eest eraldi või täiendavalt tasu ei maksta.
- 17.5. Kui tellija ei ole minikonkursil kehtestanud teisiti, peab täitja ostu puhul andma kõikidele sülearvutitele 36-kuulise ja tahvelarvutitele 24-kuulise *on-site* tootja garantii. Garantiiperiood hakkab kulgema alates asja vastuvõtmisest tellija poolt (vastuvõtuakti allkirjastamisest). Tellijal on võimalik minikonkursil kehtestada asjale teistsugune garantiiperiood.
- 17.6. Rendi puhul on garantiiperiood võrdne rendiperioodiga. Garantiiperioodi kestus märgitakse hankelepingu eritingimustesse. Garantiiperiood hakkab kulgema alates asja vastuvõtmisest tellija poolt (vastuvõtuakti allkirjastamisest).
- 17.7. Garantiiperioodi jooksul peab olema tagatud sülearvuti / tahvelarvuti aku tugiaeg normaalsetel kasutustingimustel vähemalt 60% uue aku tugiajast, vastasel juhul tuleb täitjal aku garantiikorras välja vahetada.
- 17.8. Garantii peab olema antud tootja poolt ehk täitja peab andma pakutud asjadele tootja garantii. Lepingu raames tähendab tootja garantii tootja poolset kinnitust pakutud asjade garantiitööde teostamise kohta kõikide tootja kinnitatud partnerite (tootja esinduste, müüjate) juures olenemata asjaolust, et kinnitatud partner ei pruugi olla antud hankes täitja/pakkuja. Tootja garantiid saab esitada ainult tootja. Tootjana käsitatakse lepingu mõistes juriidilist isikut, kes valmistab pakkumuses esitatud asju (sh ka isikut, kes komplekteerib asja teise tootja asja/teiste tootjate asjade komponentidest ja omab õigust turustada valminud asja enda kaubamärgi all). Tootja kinnituse andmise õigust omavateks isikuteks on lisaks tootjale ka tootja tütarettevõttjad ja filiaalid.
- 17.9. Täitja tagab ja tõendab pakkumuse esitamisega pakutavatele asjadele tootjapoolse garantii olemasolu hankelepingu üldtingimuste punktis 17 nimetatud ulatuses (esitav kinnitus peab sisaldama sh hanke nimetust, hanke viitenumbrit ja nõutud garantii pikkust) ning tellijal peab olema võimalik garantiiperioodi kestust kontrollida tootja veebilehelt või esitatakse tootja kinnitus garantiiperioodi kestuse kohta vastava järelepäringu korral (tellija ei ole kohustatud kinnitust küsima täitja kaudu).
- 17.10. Garantii on *on-site* garantii (garantiitöid teostatakse asja asukohas või tellija poolt määratud asukohas garantii piirkonnas) hiliseima tõrketeatele reageerimise ajaga järgmisel tööpäeval. Garantiitööde teostamise asukohta võib muuta ainult tellija nõusolekul (nt kui tekib vajadus asi tellija valdusest välja viia). Asja tellija valdusest välja viimise ja tagasi toomise, sh asja kokku ja lahti pakkimise, uuesti tööle seadmise, korraldab garantiitööde teostaja.
- 17.11. Kui asja komponentides esineb garantiiperioodil tõrkeid rohkem kui kolm korda, asendatakse asi tervikuna teise samasuguse tõrkevaba asjaga.
- 17.12. Tõrkega asja täieliku töövõime taastamise või samasuguse tõrkevaba asjaga asendamise tähtaeg on kuni 2 (kaks) tööpäeva alates sellekohase teate saamisest, kui pooled ei ole konkreetse asja suhtes teisiti kokku leppinud.
- 17.13. Tellija põhjendatud nõudmisel tuleb asja erinevate osade garantiitöid teostada erinevates tellija poolt määratud asukohtades (nt kui andmekandjatega seotud taastetöid tehakse eriotstarbelises ruumis või nt kui on vaja seade siiski tellija valdusest välja viia, siis on tellijal õigus öelda, et andmekandjad jäävad tellija valdusesse).

- 17.14. Garantii tagab tellija jaoks tasuta sülearvuti / tahvelarvuti BIOSi / UEFI ja draiverite tarkvarauuendused kogu garantiiperioodi jooksul. Kõik sülearvuti / tahvelarvuti ja selle komponentide draiverid, BIOSed või UEFI-d ning nende uuendused ja parandused peavad olema tellijatele kättesaadavad sülearvuti tootja kodulehelt.
- 17.15. Kui garantiijuhtumi käigus vahetatakse kogu asi või asja mõni komponent samaväärsega, tuleb sellest eelnevalt teavitada tellijat (vastavuse kontrolliks).
- 17.16. Väljaspool Eestit (Euroopa Liit) garantii piirkonnas kohustub täitja tagama tootjagarantii kas tootja ametliku esinduse kaudu või muul moel hiliseima tõrketeatele reageerimise ajaga 2 (kaks) tööpäeva. Tõrkega asja täieliku töövõime taastamise või samasuguse tõrkevaba asjaga asendamise tähtaeg on kuni 2 (kaks) tööpäeva alates sellekohase teate saamisest. Asendamine ei tohi hankijale kaasa tuua lisakulusid.
- 17.17. Tellijal on õigus nõuda asja vastuvõtmisest 6 kuu jooksul kõigi lepingus märgitud asjade korraga ümbervahetamist 30 kalendripäeva jooksul kui:
- 17.17.1. Vähemalt 30% (koguseliselt) tellimuses või hankelepingus märgitud sülearvutitest/tahvelarvutitest ning pordikordistitest (koos toiteploki) kokku esineb täpselt sama tüüpi tõrge;
- 17.17.2. Vähemalt 30% (koguseliselt) tellimuses või hankelepingus märgitud sülearvutite samasugustes lisaseadmetes ja komponentides kokku esineb täpselt sama tüüpi tõrge (nt kui tellitud on 10 sülearvutit koos monitoridega, siis juhul kui kolmel sülearvutil on garantiijuhtum monitoriga, laieneb antud punkti nõue. Antud nõue ei laiene olukorras, kus ühel sülearvutil oleks garantiijuhtum monitoriga ning teisel nt klaviatuuriga).
- 17.18. Punktis 17.17 nimetatud kõikide asjade ümbervahetamise tarneaeg ei tohi olla pikem kui uue asja tellimisel ja olukorras kus pooled on selle eraldi pikemana kokku leppinud.
- 17.19. Täitja võib volitada garantiitöid (hõlmab ainult garantiiga seotud või hõlmatud töid, mitte tootjagarantiid) teostama kolmandaid isikuid. Vastavate isikute andmed märgitakse hankelepingu eritingimustesse.

18. Load ja litsentsid

- 18.1. Täitja vastutab ainuisikuliselt lepingu täitmiseks vajalike lubade ja litsentside saamise eest. Tellija teeb täitjaga mõistliku koostööd, hoidmaks ära selliste lubade või litsentside väljaandmise asjatut viivitamist või väljaandmisest keeldumist.
- 18.2. Täitja garanteerib, et tal on õigus anda tellijale lepingu objektiks oleva tarkvara ja teiste autori- või muude sarnaste õigustega kaitstavate esemete kasutamisoigus.
- 18.3. Täitja garanteerib, et tellijale asja kasutamiseks antava litsentsi üleandmisega ei rikuta kolmandate isikute õigusi. Juhul kui kolmas isik esitab oma õiguste rikkumise tõttu tellijale nõude või tellija vastu hagi kohtusse ning see rahuldatakse, on sellise (kahju)nõude tasumise eest kolmandale isikule vastutav täitja. Lisaks (kahju)nõude täitmisele peab täitja hüvitama tellijale ka kõik menetlusega seotud võimalikud kulud, sh advokaaditasud ja muud kohtumenetlusega seonduvad kulud.

19. Riski üleminek

- 19.1. Juhusliku hävimise või kahjustumise risk läheb tellijale üle lepingu objektiks oleva asja üleandmisel, samuti hetkel, mil tellija satub viivitusse toimingu tegemisega, millega ta asja üleandmisele peab kaasa aitama. Täitjale läheb asja tagastamisel juhusliku hävimise või kahjustumise risk üle hetkest, mil tellija on asjad täitjale üle andnud, sh täitja esindajana tegutseva kullerfirmale üle andnud.

20. Kolmandad isikud

- 20.1. Täitja ei või oma lepingujärgseid kohustusi anda üle kolmandale isikule.
- 20.2. Täitja vastutab kõigi isikute eest, keda ta kasutab oma lepingujärgsete kohustuste täitmisel.

21. Konfidentsiaalsus

- 21.1. Pooled peavad lepingu täitmise käigust teineteiselt ükskõik mis vormis saadud kogu informatsiooni, millele seda avaldanud lepingupool on osutanud kui konfidentsiaalsele või mille konfidentsiaalsust võib mõistlikult eeldada, konfidentsiaalseks (sh isikuandmed, *know-how*) ja ei anna seda edasi kolmandatele isikutele ilma teise poole kirjaliku nõusolekuta. Lepingus sätestatud konfidentsiaalsuse nõue ei laiene informatsiooni avaldamisele poolte audiitoritele ja advokaatidele ning lepingu täitmisega seotud isikutele, samuti juhtudel, kui pool on õigusaktidest tulenevalt kohustatud informatsiooni avaldama.
- 21.2. Täitja kasutab lepingu täitmise käigus saadud konfidentsiaalset informatsiooni üksnes lepingus sätestatud eesmärkide täitmiseks. Täitja kohustub lepingu lõppemisel kustutama kõik talle lepingu täitmisel teatavaks saanud konfidentsiaalse info, isikuandmed ja nimetatute koopiad, v.a juhul, kui õigusaktidest tuleneb teisiti.
- 21.3. Pooled täidavad kõiki lepingu täitmise kohas kehtivaid isikuandmete töötlemisalaseid nõudeid, andmete turvalisust puudutavaid ning isikuandmete kaitse alaseid Euroopa Liidu ja Eesti Vabariigi õigusakte ja muid eeskirju.
- 21.4. Täitja kohustub võtma organisatsioonilisi, füüsilisi ja infotehnilisi turvameetmeid konfidentsiaalsete andmete kaitseks juhusliku või tahtliku volitamata muutmise, juhusliku hävimise, tahtliku hävitamise, avalikustamise jms eest.
- 21.5. Täitja kohustub mitte kasutama konfidentsiaalset teavet mitte ühelgi viisil isikliku kasu saamise eesmärgil ega kolmandate isikute huvides.
- 21.6. Pooled on kohustatud hoidma saladuses teise poole poolt kasutatavaid töömeetodeid, töös kasutatud protsesse, süsteeme jmt, millised neid kasutav pool on ise välja töötanud.
- 21.7. Pooled võivad teise poole kirjalikul nõusolekul võimaldada juurdepääsu konfidentsiaalsele informatsioonile üksnes nendele töötajatele, kellel on selleks oma tööülesannete täitmiseks vajadus ning tagavad, et need töötajad on teadlikud ja täidavad isikuandmete töötlemisalaseid nõudeid ning õigusakte.
- 21.8. Konfidentsiaalse informatsiooni avaldamiseks isikule, kes ei ole eelnevas lõikes nimetatud poole töötaja, tuleb küsida teise poole luba kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, v.a kui see on

vajalik lepingus toodud eesmärkide täitmiseks ning isikud on teadlikud ja täidavad isikuandmete töötlemisalaseid nõudeid ning õigusakte.

- 21.9. Konfidentsiaalsusnõue kehtib nii lepingu täitmise ajal kui ka pärast seda tähtajatult.
- 21.10. Kõik eelnimetatud kohustused kehtestab täitja kõikidele kolmandatele isikutele, keda ta kasutab oma lepingujärgsete kohustuste täitmisel.
- 21.11. Tellijal on õigus seada täiendavaid juhised isikuandmete töötlemiseks.

22. Avalikud suhted

- 22.1. Pooltel on keelatud avalikkusele edastada mistahes lepingu täitmisega seonduvat teavet, anda teavet ja/või kommentaare ajakirjandusele, esitada pressiteateid või pidada antud osas avaliku auditooriumi ees kõnet, välja arvatud teise poole eelneval kirjalikul nõusolekul. Avaldada võib vaid teateid, mis on teise poolega eelnevalt kooskõlastatud.
- 22.2. Nimetatud kohustus laieneb ka kõikidele kolmandatele isikutele, keda täitja lepingu täitmisel kasutab või kes muul viisil saavad teavet käesoleva lepingu asjaolude kohta.

23. Lepingu kehtivus

- 23.1. Leping jõustub selle sõlmimise hetkest ja kehtib kuni lepinguliste kohustuste täitmiseni mõlema poole poolt, kui lepingus ei ole määratletud teisiti.
- 23.2. Leping võib lõpetada ennetähtaegselt poolte kokkuleppel. Lepingu erakorraline ülesütlemine on võimalik üksnes seaduses või lepingus ettenähtud juhtudel.

24. Vääramatu jõud

- 24.1. Lepingust tulenevate kohustuste mittetäitmist või mittenõuetekohast täitmist ei loeta Lepingu rikkumiseks, kui selle põhjuseks oli vääramatu jõud. Vääramatu jõuna käsitlevad pooled võlaõigusseaduse §-s 103 lg 2 nimetatud asjaolusid.
- 24.2. Pool, kelle tegevus lepingujärgsete kohustuste täitmisel on takistatud vääramatu jõu asjaolude tõttu, on kohustatud sellest viivitamatult kirjalikult teatama teisele Poolele, esitades teavitusega ühes tõendid kõigi järgnevate asjaolude esinemise kohta:
  - 24.2.1. takistava asjaolu esinemine, mis takistab kohustuse kohast täitmist;
  - 24.2.2. takistava asjaolu asetsemine väljaspool võlgniku mõjusfääri;
  - 24.2.3. asjaolu ettenägematus;
  - 24.2.4. asjaolu vältimatus ja ületamatus.
- 24.3. Vääramatu jõu asjaolude ilmnemisel pikeneb Lepingu lõpptähtaeg nimetatud asjaolude esinemise perioodi võrra. Pool peab vääramatu jõu asjaolude äralangemisel Lepingut viivitamatult täitma asuma. Kui vääramatu jõu asjaolude tõttu on Poole Lepingust tulenevate kohustuste täitmine takistatud enam kui 60ne kalendripäeva võrra võib teine Pool öelda lepingu üles.

25. Kehtiv seadusandlus

25.1. Lepingule ning kõikidele lepingu osaks olevatele dokumentidele kohaldatakse Eesti Vabariigi õigusakte.

26. Vaidluste lahendamine

26.1. Lepinguga seotud või sellest tulenevate arusaamatuste või vaidluste puhul ja eeldusel, et mõlemad pooled on sellest kirjalikult teatanud, püüavad pooled leida lahenduse läbirääkimiste teel.

26.2. Läbirääkimiste tulemusel kokkuleppe mittesaavutamisel lahendatakse vaidlused Harju Maakohtus.